

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **D. B.**, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica 13, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/12/2011-52 zo dňa 11. mája 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/12/2011-52 zo dňa 11. mája 2011 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením č. k. 14S/12/2011-52 zo dňa 11.05.2011 neustanovil žalobcovi zástupcu z radov advokátov v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného zo dňa 07.12.2010:

č. I/227/17124-122351/2010/990271-r
č. I/227/17125-123639/2010/990271-r
č. I/227/17126-124280/2010/990271-r
č. I/227/17127-124289/2010/990271-r
č. I/227/17128-124297/2010/990271-r
č. I/227/17129-124399/2010/990271-r
č. I/227/17130-124315/2010/990271-r
č. I/227/17131-124350/2010/990271-r
č. I/227/17133-124384/2010/990271-r
č. I/227/17134-124390/2010/990271-r
č. I/227/17135-124392/2010/990271-r
č. I/227/17136-124396/2010/990271-r
č. I/227/17740-120716/2010/992013-r

Uznesením č. k. 14S/12/2011-46 zo dňa 02.03.2011 krajský súd vyzval žalobcu, aby predložil súdu plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v tomto konaní, pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie. Žalobca požiadal o ustanovenie advokáta ex offio a svoju žiadosť

odôvodnil tým, že je v hmotnej núdzi, momentálne je nezamestnaný a advokáta si nemôže dovoliť zaplatiť. Krajský súd skúmal podmienky pre ustanovenie advokáta podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zaslal žalobcovi potvrdenie – tlačivo o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na ustanovenie právneho zástupcu. Žalobca napriek výzve súdu nezaslal vyplnené tlačivo o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Žiadosť o určenie zástupcu z radov advokátov súd zamietol, pretože nemohol posúdiť, či osobné, majetkové a zárobkové pomery predpokladajú oslobodenie od súdnych poplatkov na ustanovenie právneho zástupcu súdom.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/12/2011-52 zo dňa 11.05.2011 podal žalobca včas odvolanie, v ktorom uviedol, že v obálke zo súdu, ktorá mu prišla, nebolo priložené žiadne tlačivo o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Uvedené tlačivo má záujem vyplniť a poslať súdu naspäť. Z uvedeného dôvodu navrhoval, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie vec a vrátil prvostupňovému súdu na opätovné preskúmanie podmienok pre ustanovenie advokáta podľa § 30 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 212 a nasl. O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil. V senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 14S/12/2011-46 zo dňa 02.03.2011 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia doplnil žalobu tak, že predloží súdu plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v tomto konaní, pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie. Žalobca sa proti uzneseniu odvolal s tým, že je v hmotnej núdzi, momentálne nezamestnaný a nemôže si dovoliť platiť právne služby.

Krajský súd následne výzvou zo dňa 04.04.2011 (čl. 49) vyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či žiada aj o oslobodenie od súdnych poplatkov súdom. Súd na výzve výslovne uviedol, že v prílohe mu zasiela na vyplnenie „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie právneho zástupcu“. Súčasne označil na výzve prílohu: „1x potvrdenie“. Žalobca podľa doručenky výzvu prevzal dňa 13.04.2011. Na doručenke je výslovne identifikovaný predmet doručovania ako 14S/12/2011-49 výzva + potvrdenie L. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že vyšší súdny úradník urobil v spise dňa 03.05.2011 záznam, že žalobca sa k výzve nevyjadril a nezaslal potvrdenie na účely ustanovenia zástupcu z radov advokátov.

Tieto okolnosti sú konfrontované s tvrdením žalobcu v odvolaní, že *„ je pravdou, že mu zo súdu niečo prišlo, ale nebolo v obálke žiadne spomínané tlačivo, keby bolo, bol by ho vyplnil a s radosťou poslal.“*

Spornou skutočnosťou bolo, či zásielka doručená zo súdu obsahovala alebo neobsahovala i prílohu – tlačivo „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie právneho zástupcu“. Okolnosti doručovania sú procesne významné a mohli byť predmetom dokazovania pred

krajským súdom. Občiansky súdny poriadok pre tieto prípady ustanovuje pravidlá dokazovania.

Podľa § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len "doručenka") sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

V danom prípade platí vyvrátiteľná domnienka, že údaje na doručení zodpovedajú skutočnému stavu. Na doručení od žalobcu je výslovne uvedené tlačivo - „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie právneho zástupcu“. **Otvorením doporučenej zásielky zo súdu žalobca konal s vedomím, že ak absentuje jej obsah, tak je na ňom dôkazné bremeno preukázať opak.** Racionálnym postupom by bolo neodkladné oznámenie tejto skutočnosti doručovateľovi a súčasne oznámenie súdu, čo však žalobca neurobil a dokonca ani na výzvu súdu nereagoval.

Za týchto okolností považuje najvyšší súd procesný postup Krajského súdu za zákonný a vecne správny. Žalobca v návrhovom konaní, svojou pasivitou nepreukázal okolnosti významné pre posúdenie dôvodnosti jeho návrhu. V návrhovom konaní účastník nemôže zostať pasívnym.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 30 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, ak žiadosť žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietol z dôvodu, že nemohol posúdiť či osobné, majetkové a zárobkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň aj na ustanovenie zástupcu, pretože žalobca nezaslal súdu vyplnený formulár – „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu z radov advokátov“, čím neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 02. augusta 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková